

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-4-167
Karar Sayısı : 11-44/991-337
Karar Tarihi : 03.08.2011

(Muafiyet)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Reşit GÜRPINAR, Prof. Dr. Metin TOPRAK

10 **B. RAPORTÖRLER** : Hale GÜNDÜZ, Selvi KOCABAY

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
Levent Nispetiye Mh. Aytar Cd. No:2, 34340
Beşiktaş/İstanbul
- Alternatifbank A.Ş.
Cumhuriyet Cad. No:46 34367 Şişli/İstanbul

D. TARAFLAR

: - Türkiye Garanti Bankası A.Ş.
- Alternatifbank A.Ş.

20 **E. DOSYA KONUSU:** Türkiye Garanti Bankası A.Ş. (Garanti Bankası) ile Alternatifbank A.Ş. (Alternatifbank) arasında 23.12.2010 tarihinde imzalanan Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi'ne menfi tespit belgesi verilmesi veya muafiyet tanınması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 26.5.2011 tarih ve 4040 sayılı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 27.07.2011 tarih ve 2011-4-167/MM-11-378.HG sayılı Muafiyet Ön İnceleme Raporu 29.07.2011 tarih ve REK.0.08.00.00-130.01.03/353 sayılı Başkanlık Önergesi ile 11-44 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Raporda,

- Garanti Bankası ve Alternatifbank arasında 23.12.2010 tarihinde imzalanan "Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceği,
30 - Tarafların birbirine rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle, söz konusu Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağı,
- 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda; anılan maddede belirtilen şartların sağlandığı göz önüne alınarak, bahsi geçen Sözleşme'ye Kanun'un 5. maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde imza tarihi olan 23.12.2010 tarihinden itibaren muafiyet tanınmasının uygun olacağı

görüşüne yer verilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İlgili Pazar

40 **H.1.1. Ürün Pazarı**

11-44/991-337

Dosya konusu bakımından, ilgili ürün pazarı teşebbüslerin akdettikleri sözleşmenin etki edeceği pazardır. Garanti Bankası ve Alternatifbank esas olarak bankacılık hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir. Başvuru konusu Sözleşme de tarafların kredi kartları alanındaki faaliyetlerine ilişkindir. Sözleşme ile Alternatifbank, "Bonus" marka ve logolu kart ihraç edebilecek; bu kartlarla müşterilerine mevcut Bonus Kart üye işyerlerinde taksitli alışveriş ve ödül kazanma imkânı tanıyabilecektir. Ayrıca yapacağı üye işyeri sözleşmeleri ile Alternatifbank ve Garanti Bankası kredi kartlarının kullanılabilmesi üye işyeri ağını genişletebilecektir. Bu çerçevede bildirim konu dosyaya ilişkin ilgili ürün pazarı "çok markalı kredi kartları ihraç pazarı" (issuing) ve "üye işyeri edinme pazarı" (acquiring) olarak belirlenmiştir.

H.1.2. Coğrafi Pazar

Taksitli alışveriş ve ödül biriktirme imkânı sağlayan çok markalı kredi kartlarının etkili olduğu coğrafi pazar, söz konusu kartların ülkemiz genelinde kullanılması dolayısıyla "Türkiye" olarak tespit edilmiştir.

H.2. Bildirime Konu Sözleşme

Sözleşme ile Garanti Bankasının uluslararası kart kuruluşları ile imzalamış olduğu lisans sözleşmeleri çerçevesinde çıkarttığı ve işyerlerinden taksitli mal ve/veya hizmet satın alma, alışverişlerde para yerine kullanılabilen bonus kazanma, kazanılan bonusları uygulamaya dâhil işyerlerinde mal ve/veya hizmet satın almak için kullanma imkânı tanıyan, Garanti Bankası tarafından kurulan ve işletilen Bonus Kredi Kartı programının ve bu programın parçalarının Alternatifbank tarafından da kullanılabilmesi ve bu kullanım esnasında tarafların hak ve yükümlülüklerinin, uygulama esaslarının, hizmet standartlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Yapılan bildirimde belirtildiği üzere anılan sözleşme ile Alternatifbank,

- Müşterilerine Garanti Bankası tarafından çıkarılan, Bonus Kart hamillerine sağlanan avantajlara ve özelliklere sahip kredi kartını, kendi isim ve logosunu kullanmak suretiyle pazarlayabilecek, basabilecek, operasyonel hizmetlerini verebilecek,
- Garanti Bankası ve Garanti Bankasının yetkilendirdiği üçüncü kişilere¹, oluşturulan ağ içerisindeki üye işyerleri ile başkaca bir sözleşme imzalamaksızın kendisi tarafından çıkarılan Bonus Kredi Kartlarının taksit yapma, ödül kazanma vb. avantajlar sağlayacak şekilde, ağ içerisinde kabul edilmesi ve işlem görmesi hakkına sahip olacak ve kendi üye işyeri ağını oluşturmak amacıyla herhangi bir yatırım maliyetine katlanmayacak, araştırma geliştirme yatırımlarında bulunmayacak,
- Bonus Kart'ın piyasadaki bilinirliğinin ve mevcut ürün özelliklerinin avantajından faydalanacak olduğundan yeni bir ürün geliştirmenin getireceği reklam ve yatırım harcamalarından büyük ölçüde tasarruf edecek,
- Üye işyeri ağını genişletmek amacıyla gerekli POS terminali yatırımına katlanmayacak, POS terminallerinin bonus kazandırma/kullandırma, taksit yapma imkânına sahip olması için yazılım maliyeti ile karşılaşmayacak,
- Sözleşme süresince Garanti Bankasının gerçekleştireceği kampanya ve bilinirlik amaçlı reklam maliyetlerine katkı sağlayacak olup, kendi kart hamilleri de bu

¹ Halihazırda bu bankalar Denizbank A.Ş., Şekerbank A.Ş. ING Bank A.Ş., Türk Ekonomi Bankası A.Ş. Eurobank Tefken A.Ş. ve Bonus markasını kullanmamakla beraber Bonus özellikli kredi kartı çıkaran, ancak Bonus Partner Anlaşması yapma yetkisine sahip olmayan Türkiye Finans Katılım Bankası A.Ş. olup bu bankaların her biri Platform Bankaları olarak anılmaktadır.

11-44/991-337

kampanyalardan yararlanmasına rağmen bu kampanyaların duyurumu için yapılacak reklam maliyetlerinden de tasarruf sağlayacak,

- Sözleşmede taraflara getirilen, POS terminallerini uluslararası kredi kartı kuruluşlarınca belirlenen EMV 2000 standartlarını ve gelecekte belirlenecek EMV akıllı kart standartlarını destekleme yükümlülüğü neticesinde, her iki taraf POS terminallerinin standartlarını yükseltecek ve tüketicilere daha kaliteli ve güvenli hizmet verebilecektir.

90 Bildirim Formu'nda inceleme konusu Sözleşme'nin, Garanti Bankasının kurmuş olduğu ve hâlihazırda Garanti Bankası ile birlikte 7 üyesi bulunan Bonus Kredi Kartı Platformu'na Alternatifbankın da dâhil edilmesi amacını taşıdığı, bu amaç doğrultusunda Sözleşme'de söz konusu programın bütünlüğünün sağlanması ve Garanti Bankasının bugüne kadar oluşturduğu marka standartları ve teknik standartların korunması ve kart hamillerine verilecek hizmetin asgari seviyesinin belirlenmesi amacıyla birtakım ilkelerin düzenlendiği belirtilmiştir. Bu düzenlemelerin tarafların ticari özgürlüklerini kısıtlamadığı, tarafların Bonus Kredi Kartı Programı'nın işletimi ile ilgili olarak alacakları kararların ve yapacakları uygulamaların, her bir tarafa ait Bonus Kart hamilleri arasında ayırım yapılmaması, özellikle tüketici yararı ve mevcut marka standartları ile teknik standartların korunması amacıyla belli standartlara bağlama amacını taşıdığı ifade edilmiştir.

Taraflar sözleşme kapsamında gerçekleştirecekleri faaliyetlerle ilgili olarak;

- 100
- Kendi bonus kart hamillerine tanıdıkları imkânların tamamını diğer tarafın bonus kart hamillerine de tanıma,
 - Program kapsamında kullanılacak olan Alternatifbank POS terminallerini minimum standartlara bağlama,
 - Bir tarafça çıkartılan Bonus Kartın diğer tarafça veya Garanti Bankasının daha önceden bu konuda sözleşme imzalamış olduğu Şekerbank, TEB, ING Bank, Denizbank ve Eurobank tarafından çıkartılan Bonus Kartlar ve Türkiye Finans Katılım Bankası tarafından çıkartılan Bonus özellikli kartlara oranla daha cazip hale getirecek veya bu şekilde olduğu izlenimini verecek reklam, tanıtım yapmama,
 - Gerek web üyeleri gerekse web üyeleri dışındaki işyerlerinden yapılan harcamalarda
- 110
- Kart hamillerine tanınacak minimum avantajları belirleme,
 - Marka kullanımını belli standartlara bağlama

hususlarında mutabık kalmışlardır.

H.3. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

H.3.1. Sözleşme Hükümlerinin İncelenmesi

120 Bildirime konu Sözleşme'nin "Amaç ve Kapsam" başlıklı 3. maddesinde sözleşmenin amacı, "Garanti Bankası tarafından kurulan ve işletilen Bonus Kredi Kartı Programının Alternatifbank tarafından da kullanılabilmesi ve bu kullanım esnasında tarafların karşılıklı hak ve yükümlülüklerinin belirlenmesi" olarak açıklanmıştır. Bu amaç doğrultusunda Alternatifbank müşterilerine, Garanti Bonus Kart hamillerine sağlanan avantajlara ve özelliklere sahip Bonus Kredi Kartını (Bonus Classic Card, Bonus Plus Card, Bonus Premium Card, Bonus Platinum Card, Bonus Business Card, Bonus Ticari Kartlar) Alternatifbank isim ve logosunu kullanmak suretiyle pazarlamaya, basmaya, operasyonel hizmetlerini vermeye devam edebilecektir. Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi ile birlikte Alternatifbank tarafından çıkarılan/çıkartılacak olan Bonus Kredi Kartları Garanti Bankası ve yetkilendirdiği üçüncü kişilerce oluşturulan web dâhilindeki üye

11-44/991-337

işyerleri ile başkaca bir sözleşme imzalamaksızın aynı koşullarla web içerisinde kabul edilecek ve işlem görecektir. Sözleşme, -4. madde uyarınca- düzenlenen hükümlere uygun olarak süresinden önce feshedilmedikçe Alternatifbank tarafından ilk kartın basımı tarihinden başlamak üzere 5 yıl süre ile geçerli olacaktır.

130 Sözleşme'nin 5. maddesi ise, uygulama esaslarını belirlemektedir. 5.2.1. sayılı madde uyarınca taraflar, diğer tarafın ya da platform üyelerinin Bonus Kredi Kartı hamillerine yönelik kampanyalarda en az 5 işgünü önceden verilmiş yazılı ön onayını arayacaktır. Böyle bir durumda Alternatifbank doğrudan Garanti Bankası ile temasa geçerek diğer platform üyelerinden yazılı onay/icazet alınmasını talep edecektir. 5.2.4. sayılı madde uyarınca taraflar reklam ve ilanlarında kendileri tarafından verilen Bonus Kartların diğer tarafça veya platform üyelerinden herhangi biri tarafından verilen Bonus Kredi Kartlarından daha avantajlı olduğunu belirtmek suretiyle reklam, tanıtım vb. uygulama yapamayacaktır.

140 Sözleşme'nin 5.2.5. sayılı maddesine göre ise Alternatifbank, Garanti Bankası tarafından yürütülmekte olan mevcut veya ilerde çıkartılacak kart uygulamalarını (sözünüze bonus, arkadaşını getirene bonus v.b. uygulamaları) gerçekleştirmek istediği takdirde, bu kapsamda alınacak müşteri harcama taahhütlerinin ve karşılığında verilecek bonusların, her ne ad altında olursa olsun alınacak tutarların, Garanti Bankası veya diğer platform üyelerinden kendisine kart hamili çekecek veya Bonus Kredi Kartları Programını cazip olmaktan çıkaracak nitelikte olmayacağını kabul ve taahhüt etmektedir.

150 Sözleşme'nin 5.2.6. sayılı maddesi uyarınca Alternatifbank Garanti Bankası tarafından uygulanmakta olan Bonus Plus ve Bonus Premium gibi kart sadakat programları kapsamında, Bonus Kredi Kartlarının bir üst seviyede bonus kazandırmasına ve karta daha fazla avantaj sağlamasına imkân veren kart seviyesi yükseltme uygulamalarının, Garanti Bankası veya diğer platform üyelerinden kendisine kart hamili çekecek veya Bonus Kredi Kartı Programını cazip olmaktan çıkartacak nitelikte olamayacağını kabul ve taahhüt etmektedir. Sözleşme'nin 5.2.8. sayılı maddesi uyarınca Alternatifbankın, Garanti Bankasının sunduğu hizmetlerden farklı olan tüm hizmetler için Garanti Bankasından yazılı onay alması gerekmektedir.

160 Sözleşme'nin 5.3.1. maddesine göre Alternatifbank, kendisi tarafından web üyesi yapılarak Bonus Kredi Kartı Programı'na dâhil edilecek üye işyerlerine verilecek bonus oranlarını belirleme ya da tavsiye etme yetkisine sahiptir. Ancak söz konusu oranlar Garanti Bankası tarafından verilen ve sektör bazında önerilen oranların altına düşmeyecektir. Garanti Bankası bu oranları her zaman değiştirmeye yetkili olup, Garanti Bankası'nın bu oranları değiştirmesi halinde dahi Alternatifbank web üyesi dışında yapılan harcamalar karşılığında, Garanti Bankası tarafından kendisine bildirilecek olan bonus oranlarını aynen vermekle yükümlüdür.

H.3.2. Menfi Tespit Değerlendirmesi

170 Sözleşme'nin tarafları, bankacılık hizmetleri ve inceleme konusu bakımından ilgili ürün pazarı olarak belirlenen kredi kartları pazarında birbirlerine rakip durumdadırlar. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran veya doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar... hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmünü haizdir. Dolayısıyla "çok markalı kredi kartları ihracı pazarı" ile "üye işyeri edinme pazarı"nda faaliyet gösteren ve birbirine rakip olan Garanti ve

11-44/991-337

Eurobank'ın bir kredi kartı programını paylaşmak üzere akdettikleri Sözleşme rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olup, 4. madde yasağına tabidir.

Ayrıca, Sözleşme'nin kapsamı ve uygulama esaslarına düzenleyen, Alternatifbank tarafından Bonus Kredi Kartı hamillerine yönelik yapılacak kampanyalara, reklam ve tanıtım faaliyetlerine getirilen kısıtların, Alternatifbank tarafından verilecek bonus oranlarına yönelik kısıtlamaların ve ayrıca kart uygulamalarının, müşterilere verilecek bonusların, sağlanacak avantajların sahip olacağı özelliklerin tespit edilmesi gibi konuların yer verildiği 5. maddesi rekabeti sınırlayıcı niteliktedir.

- 180 Söz konusu düzenlemeleriyle teşebbüsler arası rekabeti sınırlayıcı bir anlaşma niteliğinde olan Sözleşme'ye, 4054 sayılı Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerine aykırı olmadığına dair bir menfi tespit belgesi verilmesi mümkün değildir.

H.3.3. Grup Muafiyeti Değerlendirmesi

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında değerlendirilecek anlaşmalar üretim ve dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli bir mal veya hizmetin alımı, satımı yahut yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalardır. Bir diğer ifade ile anılan Tebliğ kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte bir sözleşmenin öncelikle teşebbüsler arası dikey bir ilişkiyi düzenlemeye yönelik olması gerekmektedir.

- 190 Garanti Bankası ve Alternatifbank çok markalı kredi kartları pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerdir. Her iki banka da kredi kartları ihraç etmekte ve işyerleri ile anlaşmaları bulunmaktadır. Dolayısıyla Sözleşme'ye taraf teşebbüsler ilgili ürün pazarı bölümünde yer verilen iki pazarda da birbirine rakip konumdadırlar. Bu çerçevede, bildirim konu Sözleşme'yi 2002/2 sayılı Tebliğ'in kapsamında bir değerlendirmek mümkün değildir.

H.3.4. Bireysel Muafiyet Değerlendirmesi

Menfi tespit alamayan ve 2002/2 sayılı Tebliğ'in sağladığı muafiyetten de yararlanmadığı tespit edilen Sözleşme'ye bireysel muafiyet tanınabilmesi için Kanun'un 5. maddesinde öngörülen koşulların sağlanması gerekmektedir.

- 200 **a) Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması**

Hangi hallerin ekonomik yarar sağladığının somut olayın özelliklerine göre değerlendirilmesi gerekmektedir. Genel olarak üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, kalitenin artırılması, malın arzında devamlılığın sağlanması, yeni piyasalara girişin kolaylaştırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması gibi hallerin varlığı halinde ekonomik yararın sağlandığı kabul edilmektedir.

- 210 Yapılan bildirimde de belirtildiği üzere, kredi kartlarının taksit/ödül imkânlarının kullanılabilmesi için kart çıkaran banka ile üye işyeri anlaşması yapan bankanın aynı olması gerekmektedir. Öte yandan bildirim konu Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi ile ülkemizde yaygınlaşmakta olan bir uygulamayla Alternatifbank başka bir banka tarafından hâlihazırda oluşturulmuş olan bir kredi kartı programından faydalanabilecek ve Alternatifbank tarafından çıkarılan kredi kartları, herhangi bir anlaşma imzalamaya gerek kalmaksızın Garanti Bankası, TEB, Şekerbank, ING Bank, Eurobank Tefken ve Denizbank üye işyerlerinde de taksit yapma ya da kazanılan ödüllerin kullanılması imkânına sahip olacaktır.

11-44/991-337

220 Sözleşme ile çok markalı kredi kartlarına yönelik üye işyeri edinme pazarında kapalı ağ olarak faaliyet gösteren Bonus üye işyeri ağı Alternatifbankın kredi kartı kullanıcılarının kullanımına açılmıştır. Bu yolla Alternatifbank yeni bir yaygın üye işyeri ağı oluşturmaya gerek kalmaksızın Garanti Bankası, TEB, Şekerbank, ING Bank, Eurobank Tefken ve Denizbankın oluşturduğu mevcut üye işyeri ağına ihraç ettiği kartları kullandırma

230 imkânına sahip olacaktır. Alternatifbank böylelikle yeni üye işyeri anlaşmaları yapmasa dahi mevcut üye işyeri ağından faydalanarak güçlü bir marka ile beraber çok markalı kredi kartları piyasasındaki pazar payını artırma imkânına kavuşacaktır. Bunun yanı sıra genişleyen üye işyeri ağı sayesinde daha kolay müşteri çekebilecek ve üye işyeri pazarındaki cirosunun yanı sıra kart kullanıcılarından elde ettiği ciroyu da artıracaktır.

Diğer yandan, sözleşmeye taraf bankaların program kullanımına yönelik söz konusu Sözleşme dolaylı olarak çok markalı kredi kartları hizmetinin sunulmasında gelişme ve iyileşme sağlanması amacıyla da hizmet etmektedir. Alternatifbank altyapı yatırımlarını artırmak yerine Bonus'un mevcut geniş ağından faydalanabilecek; yeni POS terminali yatırım, bakım ve onarım maliyeti üstlenmeyecek, bu terminallerin yönetimi için gerekli

240 insan kaynağı maliyetine maruz kalmayacak ve mevcut ağa isterse yeni üye işyerleri eklemek suretiyle faaliyet gösterecektir. Bu anlamda Sözleşme ile birlikte bir bakıma Alternatifbankın ölçek ekonomisinden faydalanması söz konusu olacaktır. Bunun yanı sıra güçlü bir marka yaratmanın gerektirdiği reklam, müşteri memnuniyeti, ilişki yönetimi yatırımlarından çok büyük ölçüde tasarruf sağlayacaktır. Böylece Alternatifbank müşterileri açısından bankacılık hizmetlerinin önemli parçalarından biri olan kredi kartları pazarında hizmet alımında iyileşme sağlanması söz konusu olacaktır.

Ayrı POS cihazı yerleştirilmesi bankalar açısından maliyeti artıran bir unsur olduğu gibi, bu maliyetin takas komisyonuna yansıtılması sonucunda ekonominin geneline de bir maliyet yüklenmektedir. Zira bankaların POS cihazı yerleştirmek için katlandıkları

240 maliyetleri bankalar arası işlemlerde uygulanacak takas komisyonuna yansıttıkları bilinmektedir. İhraççı banka tarafından kabulcü bankadan alınan takas komisyonu kabulcünün bunu üye işyerine; üye işyerinin de bunu fiyatlar yoluyla tüketiciye yansıtmasıyla ekonominin bütünü açısından bir maliyet haline gelmektedir. Söz konusu işbirliği bu anlamda taraf bankalara bir maliyet avantajı sunacak ve bankaların kaynaklarını daha etkin bir şekilde kullanmalarına olanak tanıyacaktır.

b) Tüketicinin bundan yarar sağlaması

250 4. madde anlamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmanın muafiyet alabilmesi için, yukarıda değinilen ve anlaşmanın tarafları açısından elde edilen iyileşmenin tüketiciye yansıtılması gerekmektedir. Tüketicinin yarar sağlaması açısından beklenen genellikle fiyatlar seviyesindeki düşüş olmakla birlikte, satış sonrası etkin hizmetler, ürün çeşitliliğinin artması, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşabilmesi, malın arzında devamlılığın sağlanması gibi koşullar da tüketicinin elde edeceği menfaat kapsamında değerlendirilebilmektedir.

260 İnceleme konusu dikkate alındığında, tüketici yararı açısından ilk bakılması gereken Alternatifbankın müşterilerinin durumunda meydana gelebilecek olası değişimlerdir. Bu bağlamda incelemeye konu anlaşma vasıtasıyla kredi kartları pazarında hâlihazırdaki Alternatifbank kredi kartı hamillerinin yaygın bir üye işyeri ağına sahip olan Bonus'un sağladığı ödül/puan uygulamasından faydalanmaları sağlanmış olmaktadır. Bu açıdan, Alternatifbank müşterilerinin Türkiye'nin en yaygın üye işyeri ağlarından birine dâhil olarak alışveriş yapma imkânına sahip olmaları tüketici yararı açısından en dikkate değer husustur.

11-44/991-337

Bunun yanı sıra, Alternatifbank Sözleşme ile sağladığı yatırım, maliyet, fiyat, insan kaynağı avantajlarını daha iyi hizmet sunabilmek için diğer hizmetlere ayırabilecek ve kart hamilleri bundan etkin hizmet almak ve bu hizmeti, düşen maliyetler sayesinde ucuza almak imkânına sahip olabilecektir. Ayrıca Alternatifbank müşterileri için ürün çeşitliliği artacak, ürüne daha kolay ulaşabilme imkânı sağlanabilecektir. Bunun yanında, Alternatifbank müşterileri kartlarının smart kart teknolojisi ile basılması ve çip taşınması ile daha güvenli alışveriş yapma imkanına sahip olabilecektir.

270 Diğer taraftan, kredi kartı pazarı çift taraflı pazar özelliğindedir ve bu pazarlarda bir arz edici tarafından sunulan aynı ürüne karşı birbirini etkileyen iki farklı talep söz konusudur. Bir diğer ifade ile sunulan mal veya hizmeti talep eden iki farklı müşteri grubu bulunmaktadır. Bunlardan ilki kart kullanıcıları ikincisi ise üye işyerleridir. Kart kullanıcıları bakımından kredi kartı ne kadar çok üye işyerine sahipse karta olan talep o oranda artmaktadır. Aynı şekilde bir kredi kartı ne çok tüketici tarafından kullanılmaktaysa üye işyerlerinin o kredi kartının POS'unu kabul etmek konusundaki istekleri artacaktır. Kart kullanıcıları ve üye işyerleri arasındaki bu pozitif dışsallık nedeniyle, tüketici boyutundaki bir fayda artışının diğer bir tüketici grubu olan üye işyerine yansması söz konusudur. Dolayısıyla işbirliği ile gelen pazar payı artışıyla daha fazla tüketicinin fayda görmesi muafiyetin ilgili şartının karşılanması açısından önemlidir.

280 c) İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması

Muafiyet kararı verilmesinde aranan bu ilk olumsuz şarta göre, muafiyete konu anlaşma ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına neden olmamalıdır. Bir başka deyişle sağlanan ekonomik gelişme veya fayda ile tüketicinin bundan yarar sağlaması rekabetin ortadan kaldırılması sonucunda elde ediliyor olmamalıdır.

290 Yapılan bildirimde, Garanti Bankası'nın 2010 yılı sonu itibariyle kredi kartı ile yapılan işlemlerden elde edilen cirolar bakımından pazar payının %..., üye işyeri ve ATM ağı bakımından ise %... olduğu belirtilmiştir. Alternatifbankın ise söz konusu alanlarda pazar payının %... olduğu başka bir deyişle hâlihazırda kredi kartı hizmetlerinde faaliyet göstermediği ifade edilmiştir. Buna göre bildirimde konu işlem ile Garanti Bankasının pazar payları değişmeyeceğinden ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabet ortadan kalkmayacaktır.

300 İlgili pazarda benzer anlaşmalar 2006 yılından beri yapılmakta olup hâlihazırda ilgili pazardaki rekabet, irili ufaklı bankaların birbirleriyle olan asimetrik ve cılız rekabetinden çıkıp, pazarda öne çıkan World, Bonus, Axess, Advantage, Maximum gibi kart sistemleri arasındaki gerçek rekabete dönüşme sürecini tamamlamaktadır. Küçük ölçekli bankalar ise bu tür anlaşmalar sayesinde bu sürece dâhil olmak imkânına kavuşmaktadır. Kurul tarafından her zaman mercek altına alınması ve sonlandırılması mümkün olan bu tür geçici anlaşmaların bir diğer olumlu etkisi ise, eskiden büyük bankaların tayin ettiği rekabet şartlarında pazarda tutunmaya çalışan küçük ölçekli bankaların, anılan süreçte kart sayılarını ve üye işyerlerini artırarak güçlenme imkânı bulacak olmasıdır. Bunun sonucunda, söz konusu anlaşmalara Kurul tarafından son verilebileceği gelecekte, bu bankalar artık rekabete daha dayanıklı hale gelmiş olacaktır.

Sonuç olarak bildirimde konu anlaşma sonucunda ilgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmayacağı ve muafiyetin bu koşulunun sağlandığı neticesine ulaşılmıştır.

11-44/991-337

d) Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması

310 Kanun'un 5. maddesinde öngörülen bu son koşula aykırılık, izlenen amacın elde edilmesi için rekabetin gereğinden fazla sınırlanmaması ya da rekabetin sınırlanmasının gereğinin dahi bulunmaması halinde olabilir. Teşebbüsler prensip olarak anlaşma ile amaçladıkları ekonomik yararların gerçekleştirilmesinde rekabeti en az sınırlayıcı yöntemi tercih etmekle yükümlüdürler.

Sözleşme ile amaçlanan teşebbüslerin üye işyeri ve kart kullanıcılarının sayısını artırmak ve bu yolla rakipler ile daha etkin rekabet edebilmektedir. Anılan Sözleşme de bu doğrultuda hazırlanmış ve rekabeti zorunlu olandan fazla kısıtlayıcı herhangi bir hükme yer verilmemiştir.

Bu çerçevede, Kanun'un 5. maddesinde belirtilen koşulları sağlayan bildirim konu Sözleşme'ye bireysel muafiyet verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

I. SONUÇ

320 Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

1- Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Alternatifbank A.Ş. arasında 23.12.2010 tarihinde imzalanan "Bonus Kredi Kartı Program Paylaşımı Sözleşmesi"ne menfi tespit belgesi verilemeyeceğine,

2- Türkiye Garanti Bankası A.Ş. ve Alternatifbank A.Ş.'nin birbirine rakip teşebbüsler olmaları nedeniyle, söz konusu Sözleşme'nin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanamayacağına,

330 3- 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda; anılan maddenin birinci fıkrasında sayılan şartların tamamının karşılanması nedeniyle, ikinci fıkrası çerçevesinde bahsi geçen Sözleşme'ye imza tarihi olan 23.12.2010 tarihinden itibaren muafiyet tanınmasına

OYBİRLİGi ile karar verilmiştir.